

BESLUT

2015-03-09

Dnr: 14/03022,
3024, 3040, 3057
och 3058

SAKEN

Rapport och *Aktuellt*, SVT1 och SVT2, 2014-12-15 och 12-17, inslag om uttalanden av riksdagens andre vice talman; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslagen frias. Granskningsnämnden anser att de inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

ANMÄLNINGARNA

En anmälare är kritisk till ett inslag i *Rapport* klockan 19.30 den 15 december 2014 som handlade om att flera riksdagsledamöter hade reagerat starkt på riksdagens andre vice talman Björn Söders uttalanden om vem som är svensk i tidningen Dagens Nyheter. Anmälaren anser att Björn Söder tillskrevs uttalanden han inte hade sagt och är kritisk till att Björn Söder inte fick bemöta de påståenden som gjordes i inslaget.

Nio anmälare är kritiska till ett inslag i *Aktuellt* den 15 december 2014 där Björn Söder intervjuades med anledning av hans uttalanden om vem som är svensk. Anmälarna anser bland annat att programledarens förhållningssätt under intervjun innebar ett ställningstagande mot Björn Söder. En del anmälare är vidare kritiska till att en företrädare för Miljöpartiet som även intervjuades i inslaget fick det avslutande ordet och anser att flera av hennes uttalanden innehöll sakfel och fick stå obesvarade. En anmälare anser att det inte tillräckligt tydligt framgick att Björn Söder hade godkänt innehållet i den aktuella artikeln vilket enligt anmälaren resulterade i att Björn Söder fick etablera synpunkten att det var fråga om lösryckta citat som inte speglade vad han hade sagt.

Fem anmälare är kritiska till ett inslag i *Aktuellt* den 17 december 2014 där

personer som hade tagit illa vid sig av Björn Söders resonemang om svenskhet intervjuades. Anmälarna anser bland annat att de intervjuades kommentarer om Björns Söders uttalanden innehöll sakfel och de är kritiska till att Björn Söder inte gavs möjlighet att bemöta påståendena.

En anmälare är även kritisk till ett inslag om reaktionerna på Björn Söders uttalande om svenskhet i *Rapport* den 17 december 2014, klockan 19.30.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Sveriges Television (SVT) ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

Kravet på opartiskhet innebär även enligt nämndens praxis bland annat att kontroversiella ämnen eller händelser inte får behandlas ensidigt, det vill säga så att endast en parts version eller synpunkter klart dominerar ett program eller inslag. Vid sin prövning kan nämnden ta hänsyn till ett annat program eller inslag, förutsatt att en sådan balansering framstår som naturlig för tittarna. Det kan till exempel röra sig om inslag i den löpande nyhetsförmedlingen eller i en programserie. Det är tillåtet att skildra ett ämne från en speciell utgångspunkt, men i så fall bör detta klart framgå av programmet eller programpresentationen.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Rapport den 15 december 2014 kl. 19.30

Granskningsnämnden konstaterar att det framkom i inslaget att Björn Söder skulle medverka i *Aktuellt* kl. 21.00. Nämnden kan mot denna bakgrund inte finna att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Aktuellt den 15 december 2014

Granskningsnämnden har i sin praxis godtagit att en programledares frågor kan ha en provokativ karaktär och har beaktat att en programledares uppgift vid intervjuer är att – genom ett kritiskt förhållningssätt – tydliggöra den

intervjuades ståndpunkt. Nämnden anser inte att programledarens förhållningssätt i det aktuella inslaget strider mot kravet på opartiskhet. Nämnden anser inte heller att inslagets utformning i övrigt strider mot kraven på opartiskhet och saklighet i SVT:s sändningstillstånd.

Aktuellt den 17 december 2014

Nämnden som konstaterar att inslaget handlade om reaktionerna på Björn Söders uttalanden kan inte finna att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet i sändningstillståndet.

Granskningsnämnden har inte hittat något inslag i *Rapport* klockan 19.30 från den 17 december som motsvarar anmälarens beskrivning. Ärendet skrivs därför av i denna del.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens ordförande Henrik Jermsten efter föredragning av Tarek Touma.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Tarek Touma